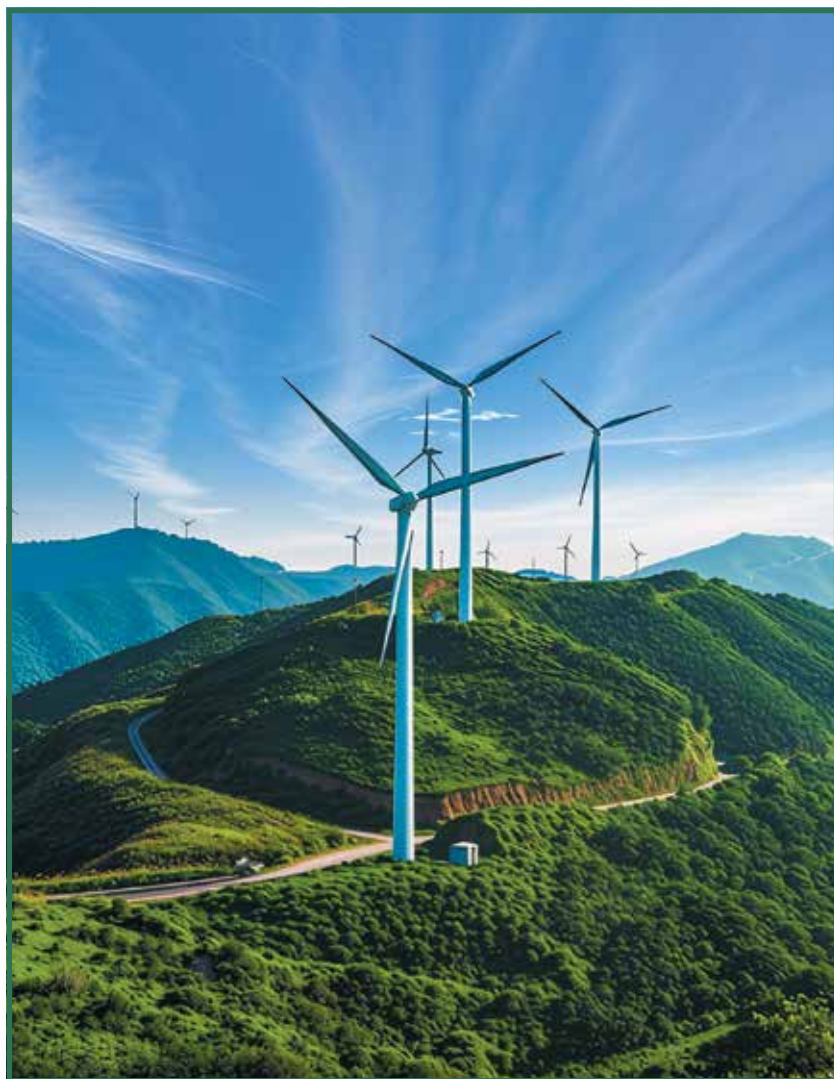

КАРПАТИ НА МЕЖІ ЗМІН: ПРИРОДА Й ЕНЕРГЕТИКА ШУКАЮТЬ БАЛАНС

В Карпатах планують масштабне будівництво вітрових електростанцій

стр. 18

■ GreenNews

**УКРАЇНСЬКІ АГРАРІЇ
ЗВІТУЮТЬ ПРО ВРОЖАЙ У
31,5 МЛН ТОНН ЗЕРНА**

стр. 4

■ GreenNews

**ДЕРЖГЕОНАДРА
ВСТАНОВИЛА НОВІ ЦІНИ
НА КОРИСНІ КОПАЛИНИ**

стр. 6

■ GreenNews

**МАСШТАБНА ЗАГРОЗА:
МЕДИЧНІ ВІДХОДИ НА
ПОЛІГОНАХ УКРАЇНИ**

стр. 8

■ GreenNews

**ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА В
АНТАРКТИЦІ**

стр. 16

■ GreenNews

**У СЕРЦІ КАРПАТ:
ПАНОРАМА ШЕСТИ
ВЕРШИН ЧОРНОГОРИ**

стр. 19

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

GreenEvent

Українські та міжнародні заходи, які відбудуться найближчим часом. Наукові, комунікаційні бізнес-події та інновації. Обмін досвідом експертів у сегменті еко-трендів.

17.10

«UKRAINIAN LIVESTOCK SUMMIT 2025»

Тваринницький саміт

Коли: 17 жовтня 2025 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, Паркова дорога, 16а, КВЦ «Парковий»

Про захід: ProAgro Group проведе четвертий Український тваринницький саміт 2025 — платформу для обговорення сучасних трендів і перспектив розвитку тваринництва, птахівництва, переробки тваринницької продукції та кормовиробництва. Подія орієнтована на виробників продукції тваринництва всіх напрямів (птахівництво, свинарство, ВРХ тощо), переробні підприємства (м'ясокомбінати, молокозаводи тощо), комбикормові заводи, виробників ветеринарної продукції, а також постачальників технологій, продуктів та послуг для тваринництва і птахівництва.

Мета заходу: Головна мета – залучити до дискусії агровиробників, профільних фахівців, урядовців, постачальників послуг і продуктів для галузі, щоб спільно знайти шляхи збереження, відродження та динамічного зростання тваринництва, переробної промисловості і кормовиробництва України. Програма включатиме тематичні панелі та дискусії «Птахівництво, свинарство, скотарство», «Переробка і кормовиробництво», «Ветеринарія і догляд за тваринами», а також виставку обладнання та технологічних рішень у галузі.

З питань реєстрації: +380968994272, +380672433803, proagro-inform@ukr.net

28.10

«AGRO2FOOD 2025»

Виставка

Коли: 28 - 30 жовтня 2025 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, Броварський проспект, 15 (метро Лівобережна), МВЦ

Про захід: Agro2Food — друга виставка технологій, обладнання та рішень для агропереробки й харчової промисловості, яка восени стане головним місцем зустрічі представників харчової індустрії України. Подія збере понад 100 компаній-учасників та проходитиме одночасно з 27-ю виставкою продуктів харчування та напоїв WorldFood Ukraine і виставкою складської логістики inSKLAD.

Мета заходу: Agro2Food покликана об'єднати виробників, імпортерів та постачальників обладнання, пакування, сировини, інгредієнтів і рішень для харчової промисловості з виробниками продуктів харчування, напоїв, агропереробними підприємствами та фермерськими господарствами. Виставка демонструє сучасні технології та обладнання для харчової промисловості й переробки агросировини, пропонує рішення у сфері пакування, маркування, гігієни, охолодження, транспорту та складської логістики, а також формує ділову програму для професійного обміну досвідом.

З приводу реєстрації: +380444968645, +380673206661 (Viber / Telegram / WhatsApp), reception@pe.com.ua

30.10

«GRAIN ACADEMY 2025»

Мжнародна щорічна конференція

Коли: 30 жовтня 2025 року

Місце проведення: Болгарія, м. Варна, Front beach alley, Golden Sands 9007, INTERNATIONAL Hotel Casino & Tower Suites

Про захід: Grain Academy — це міжнародна щорічна конференція, що збирає провідних експертів, трейдерів, аналітиків та представників агробізнесу для обговорення ключових тенденцій світового зернового ринку. У 2025 році подія буде присвячена динаміці ринку зерна, на яку впливають рекордні врожаї озимих культур на Балканах, жорстка міжнародна конкуренція та повернення до більш «нормальних» моделей торгівлі. Головна тема конференції — «Зернові ринки в 2025 році: управління торгівлею в період надлишку».

Мета заходу: Метою конференції є створення платформи для професійного діалогу та пошуку рішень щодо того, як галузь може працювати в умовах достатньої пропозиції, стабільного попиту та помірної волатильності. Особлива увага буде приділена прибутковості фермерів у нових ринкових умовах, стратегіям управління ризиками через інструменти ф'ючерсних контрактів (MATIF, CME CVB), а також ролі консолідації ринку на фоні розширення переробної та портової інфраструктури в Румунії та Болгарії.

Контакти для довідок: +359884994559, info@grain-academy.com

31.10

«СИЛА ЖІНОК В АГРО 2025»

Конференція

Коли: 31 жовтня 2025 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, Паркова дорога, 16а, КВЦ Парковий

Про захід: Aggeek проведе першу конференцію «Сила жінок в агро 2025», яка стане унікальним майданчиком для власниць і керівниць агрокомпаній, виробниць крафтової продукції, топ-менеджерок заводів і трейдингових компаній, представниць банків, лізингових та страхових установ, а також тих, хто постачає техніку, засоби захисту рослин, насіння та інші ресурси в аграрний сектор. У програмі заходу заплановані тематичні блоки, присвячені натхненню, характеру, досвіду й знанням, технологіям та інноваціям.

Мета заходу: Конференція покликана об'єднати жінок в агросекторі, надихнути їх та створити простір для відвертих розмов про ті виклики, які часто залишаються поза публічною увагою. Мета заходу полягає у тому, щоб дати можливість лідеркам познайомитися одна з одною, вибудувати горизонтальні зв'язки, які забезпечують реальну підтримку та відкривають нові можливості для розвитку. Свої історії та експертизу представлять успішні жінки-лідерки, серед яких Наталя Буткова-Вітвіцька, Оксана Лукіяничук, Галина Матвійчук, Ольга Заставська, Тетяна Андрющенко, Марія Завгородня та Юлія Дученко.

Контакти для довідок: +380673063162, aggeek.net@gmail.com

GreenNews

Новини, пропозиції, українські та міжнародні процеси, які впливають на розвиток екологічних трендів, сприяють формуванню еко-культури суспільства. Завжди актуально!

ЯК ТРОПІЧНІ ЗЛИВИ У В'ЄТНАМІ ПРИЗВОДЯТЬ ДО ПОДОРОЖЧЕННЯ НАПОЇВ В УКРАЇНСЬКИХ КАВ'ЯРНЯХ

Українські споживачі можуть зіткнутися з додатковим зростанням цін на 10–15% до кінця року

У жовтні 2025 року світові ціни на каву встановили десятирічний рекорд. Вартість Арабіки сягнула \$4,20 за фунт, тоді як Робуста торгується вище \$2,80, що спричинено комплексом кліматичних, логістичних та ринкових факторів.

Багатофакторні причини цінового стрибка

Зростання цін є прямим наслідком кількох одночасних криз у ключових країнах-виробниках:

Кліматичні потрясіння:

– Бразилія (основний виробник Арабіки) постраждала від сильної посухи, що знищила до 30% очікуваного врожаю.

– В'єтнам (основний виробник Робусты)

зіткнувся з тропічними зливами, які призвели до затоплення плантацій.

– Логістичні проблеми: Постачання ускладнене через дефіцит контейнерів, зростання вартості пального та нестабільність у Червоному морі, що підвищує загальні транспортні витрати.

Крім того, дефіцит посилюється економічними чинниками: стрімке зростання попиту на каву в Азії, Африці та Латинській Америці та очікування фермерів, які скорочують обсяги продажів, сподіваючись на ще вищі ціни.

Вплив на український ринок

Україна, яка повністю залежить від імпорту кави, миттєво відчула цінові

коливання:

– Кав'ярні: У Києві вартість чашки капучино вже коливається від 70 до 110 грн.
– Роздрібна торгівля: Ціна за 1 кг зернової Арабіки сягає 1 300 грн.

Рітейлери попереджають, що якщо світова ситуація з постачанням не стабілізується, українські споживачі можуть зіткнутися з додатковим зростанням цін на 10–15% до кінця року.

Аналітики прогнозують, що ринок може охолонути та ціни стабілізуються лише у 2026 році, за умови нормалізації клімату та логістичних ланцюгів. До того часу кава залишається товаром із високою волатильністю.

УКРАЇНСЬКІ АГРАРІЇ ЗВІТУЮТЬ ПРО ВРОЖАЙ У 31,5 МЛН ТОНН ЗЕРНА

Пшениці намолочено понад 22,5 млн тонн із площі 5 мільйонів гектарів

Українські аграрії продовжують забезпечувати продовольчу безпеку країни, демонструючи стійкість попри постійні ворожі обстріли. За інформацією Комітету Верховної Ради з питань аграрної та земельної політики, станом на 2 жовтня 2025 року в Україні зібрано майже 7,434 млн гектарів зернових та зернобобових культур, що становить 65% від запланованого обсягу, пишуть у пресрелізі Верховної Ради України.

Загальний намотот склав 31,549 млн тонн зерна при середній урожайності 42,4 ц/га. Особливо значні обсяги вже зібрано у ключових зернових культурах:

- Пшениці намолочено понад 22,5 млн тонн із площі 5 мільйонів гектарів.
 - Ячменю зібрано понад 5,3 млн тонн.
 - Кукурудзи зібрано понад 2 млн тонн.
 - Гороху — 626,6 тисяч тонн.
- Лідери серед областей**
- За обсягами зібраного врожаю на цю дату лідирують чотири області:
- Одеська область — 3,7 млн тонн.
 - Вінницька область — 2,4 млн тонн.
 - Кіровоградська область — 2,22 млн тонн.
 - Хмельницька область — 2,18 млн тонн.
- Збір олійних та технічних культур**

Активно триває збирання олійних культур:

- Соняшнику зібрано понад 5,5 млн тонн.
- Ріпаку — понад 3,3 млн тонн.
- Сої — понад 2,2 млн тонн.

Також в Україні продовжується збирання цукрових буряків. На цю дату викопано 25% від запланованого, намолочено 2,416 млн тонн при високій середній урожайності 485,6 ц/га.

Ці результати свідчать про те, що, попри надскладні умови війни, український агросектор продовжує демонструвати стійкість, забезпечуючи внутрішні потреби та експортний потенціал.

КИТАЙСЬКИЙ ЕКСПОРТ КУКУРУДЗИ ТА СОЇ: ФІНАЛЬНИЙ ТЕРМІН ПОДАЧІ ДОКУМЕНТІВ - 15.10

Де знайти необхідні документи

Держпродспоживслужба повідомила, що до 15 жовтня 2025 року українські аграрії, які планують експортувати кукурудзу та сою до Китайської Народної Республіки (КНР), повинні подати необхідні документи, пише Elevatorist.com.

Ця вимога стосується:

- Компаній, що планують безпосередньо експортувати кукурудзу чи сою.
- Власників складів або елеваторів, де зберігатиметься ця продукція перед відправленням.

Необхідно подати документи для включення:

- до офіційного переліку експортерів;
- до переліку місць зберігання, з яких продукція відправлятиметься до КНР.

Де знайти необхідні документи

Зразки заяв та повний перелік необхідних документів розміщені на офіційному сайті Держпродспоживслужби у розділі: «Фітосанітарія» – «Фітосанітарні вимоги країн» – «Фітосанітарні вимоги КНР».

3 6 ПО 12 ЖОВТНЯ - В УКРАЇНІ ПРОХОДИТЬ КЛІМАТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ

3 6 по 12 жовтня - вперше в Україні проходить Кліматичний тиждень.

Це ініціатива, покликана привернути увагу до однієї з найважливіших тем нашого часу — зміни клімату. Бо кожне десятиліття зволікання означає поглиблення наслідків. Якщо температура перевищить 1,5 °C – частина змін стане

незворотною.

Кліматичний тиждень — це нагадування, що діяти потрібно вже зараз: від глобальних рішень у сфері енергетики й екології до простих щоденних практик, які може робити кожен із нас.

Від наших дій залежить, яким буде майбутнє планети!

НА КОРДОНІ З РУМУНІЄЮ ДОБУДОВУЮТЬ МІСТ ЧЕРЕЗ ТИСУ

У Закарпатській області добудовують 261-метровий міст через річку Тису, що з'єднає село Біла Церква в Тячівському районі з румунським містом Сігеу-Мармацей. За інформацією Закарпатської ОВА, готовність об'єкта вже становить 87%. Повідомляє Закарпаття Онлайн.

На об'єкті змонтовано металеву конструкцію та облаштовано з'їзди. Наразі тривають роботи з монтажу перил,

облаштування тротуарів і підключення системи освітлення.

Будівництво мосту розпочалося навесні 2024 року. Завершення робіт планують у найближчий час. Після введення в експлуатацію міст стане частиною нового пункту пропуску між Україною та Румунією, що сприятиме розвитку прикордонної інфраструктури й поліпшенню транспортного сполучення між двома країнами.

ХАЕС МОЖЕ ДОБУДУВАТИ ЕНЕРГОБЛОКИ БЕЗ БОЛГАРСЬКИХ РЕАКТОРІВ

Україна має можливість добудувати енергоблоки на Хмельницькій АЕС (ХАЕС), навіть якщо не вдасться отримати ядерні реактори від Болгарії, пише Громадське.

Про це заявила міністерка енергетики Світлана Гринчук, зазначивши, що Україна не бажає обмежуватися лише одним варіантом:

Альтернативні варіанти: “Ми розглядаємо різні варіанти. Не хотілося

б зупинятися тільки на болгарських реакторах. Якщо там не виходить, треба розглядати інші варіанти. Зараз ми їх напрацьовуємо з партнерами,” — повідомила вона.

Власні ресурси: Міністерка підкреслила, що Україна має як технології для будівництва, так і власних спеціалістів для реалізації проєкту. А ядерні реактори можна придбати й в інших країн-партнерів.

ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК ЗЕРНА ДЕМОНСТРУЄ СПАД

За даними щомісячного огляду Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО), у вересні середнє значення індексу цін на зернові становило 105 пунктів, що на 0,6% менше, ніж у серпні, та на 7,5% нижче, ніж у вересні 2024 року. Повідомляє Elevatorist.

Світові ціни на пшеницю у вересні продовжили зниження — уже третій місяць поспіль. Основними чинниками стали слабкий міжнародний попит і підтвердження рекордних урожаїв у Росії, країнах Європи та

Північної Америки.

Ціни на кукурудзу також зменшилися. Це пов'язано з прогнозами великих поставок із Бразилії та США, а також із тимчасовим скасуванням експортних мит на зерно в Аргентині, що сприяло падінню світових котировань.

Водночас серед інших фуражних зернових культур ячмінь і сорго демонстрували зростання. Зокрема, ціни на ячмінь підвищувалися вже третій місяць поспіль.

АТОМНА ЕНЕРГІЯ – НАЙЕКОНОМНІШИЙ ВИБІР ДЛЯ БЕЛЬГІЇ

Федеральне бюро планування Бельгії оприлюднило дослідження, яке підтверджує: ядерна енергетика є ключовим елементом для заощадливого досягнення кліматичних цілей країни, інформує Енергоатом.

Згідно з прогнозами, попит Бельгії на електроенергію різко зростає — з 88 ТВт год у 2020 році до близько 202 ТВт год у 2050 році.

Роль атомної генерації

Дослідження показало, що сценарій з активним залученням ядерної енергетики забезпечить найнижчі загальні витрати для країни. Очікується, що атомна енергетика забезпечуватиме майже третину національного виробництва електроенергії до 2050 року, одночасно зменшуючи залежність

від імпорту енергоресурсів.

Наразі в Бельгії працюють чотири реактори загальною потужністю 3,4 ГВт, які забезпечують близько 40% національного виробництва електроенергії. Хоча раніше планувалося закриття двох із них вже цього року, уряд розглядає можливість продовження їхньої експлуатації задля стабілізації енергосистеми та досягнення кліматичних цілей.

Контекст для України

Варто зазначити, що й Енергетична стратегія України до 2050 року також передбачає перехід до безуглецевої енергетики, де атомна генерація визначена однією з базових складових.

ДЕРЖГЕОНАДРА ВСТАНОВИЛА НОВІ ЦІНИ НА КОРИСНІ КОПАЛИНИ

3 жовтня по грудень 2025 року набули чинності нові розцінки на видобуту товарну продукцію

Державна служба геології та надр України (Держгеонадра) оприлюднила нові встановлені ціни на одиниці товарної продукції гірничих підприємств, що діятимуть протягом IV кварталу 2025 року (з жовтня по грудень). Вартість корисних копалин встановлюється для потреб обліку та оподаткування.

Згідно з новими розцінками, ціна окремих ресурсів обчислюється в тисячах гривень за тону, а рідкісні елементи можуть сягати мільйонів.

Топ-ціни на руди та вугілля (грн за тону)

Серед цін на руди кольорових металів найдорожчими визначено цинкові, що значно випереджають інші категорії:

Корисна копалина	Ціна за тону (грн)
Цинкові руди	124 826,92
Поліметалеві руди	22 750,40
Мідні руди	16 321,74
Титанові руди	12 306,10
Кам'яне вугілля	5 900,00
Буре вугілля	2 185,80

Особливо високу вартість мають рідкіснометалеві та рідкісноземельні елементи. Наприклад, ціна на берилієві руди (гідрооксид берилію) встановлена на рівні 3,6 мільйона гривень за тону.

Україна на світовому ринку
Для порівняння, світові ціни на сировинні товари значно відрізняються. За даними Trading Economics, ціна за вугілля у світі на початок жовтня становила

\$105,35 за тону (це приблизно 4 342,5 гривні).

Регіональний потенціал
Найбагатшою на корисні копалини областю України вважається Донецщина, ресурси якої оцінюються орієнтовно у \$3,8 трільйона. В області зосереджені значні запаси кам'яного вугілля, вапняків, доломіту та сур'яно-ртутних руд.
Значний потенціал також мають Дніпропетровська (\$3,5 трільйона) та Луганська (\$3,2 трільйона) області.
Важливо: Значна частина цінних українських корисних копалин зараз перебуває під російською окупацією, що унеможливило їх використання для покращення економічної ситуації України.

НА МИКОЛАЇВЩИНІ ЛІКВІДУВАЛИ МАСШТАБНЕ СМІТТЄЗВАЛИЩЕ

Поблизу села Новокогдакове Баштанського району ліквідували стихійне сміттєзвалище, про яке громадяни повідомили через сервіс «ЕкоЗагроза»

У червні до Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу надійшло повідомлення про несанкціоноване сміттєзвалище поблизу села Новокогдакове Баштанського району на Миколаївщині. Повідомли у ДЕІ Південно-західного округу.

Під час обстеження інспектори зафіксували значні обсяги побутових відходів, зокрема пластику, поліетилену та текстилю. Територія перебувала у вкрай засміченому стані й потребувала негайного втручання.

Для усунення порушення екології направили офіційний лист до Снігурівської

міської військової адміністрації. Через складний рельєф місцевості та необхідність залучення спеціальної техніки роботи з ліквідації зайняли певний час.

На початку жовтня, завдяки скоординованим діям місцевої влади та комунальних служб, сміттєзвалище було повністю прибрано, а територія повернула свій охайний вигляд.

В інспекції подякували Снігурівській МВА за ефективну співпрацю, наголосивши, що чистота навколишнього середовища та належне управління відходами є запорукою безпеки й комфорту громад.

ВОДОГІН У МИКОЛАЄВІ ВІДНОВЛЕНО ВПЕРШЕ З 2022 РОКУ

Ці проекти забезпечать водою понад 180 тисяч людей у 127 населених пунктах

У Миколаєві вперше з весни 2022 року відновлено централізовану подачу прісної води. Це стало можливим завдяки завершенню будівництва стратегічно важливого магістрального водогону, який було підірвано росіянами.

Завершення будівництва та результати

Станом на 7 жовтня 2025 року будівництво водогону, який став одним із найбільших інфраструктурних проектів державного значення, повністю завершено.

Протяжність: Збудовано трубопровід загальною протяжністю близько 136 км, що складається з двох ниток по 67,9 км кожна.

Тестовий запуск: Перші 5000 кубометрів води надійшли в міські системи та резервуари наприкінці серпня. Після кількох тижнів тестового заповнення мережа почала стабільно працювати.

Захист та надійність: Як зазначив Віце-прем'єр-міністр Олексій Кулеба, новий водогін збудовано з урахуванням усіх вимог безпеки: насосні станції захищені від обстрілів, кабельні лінії прокладені під землею, передбачені укриття для персоналу та резервні генератори.
«Уже сьогодні вода надходить споживачам, і жителі Миколаєва знову мають стабільне та надійне водопостачання», – прокоментував Олексій Кулеба.

Проект також став прикладом ефективного використання коштів:

Здешевлення: Завдяки експертизі, проведений Агентством відновлення, початкова вартість будівництва була знижена з 8,7 млрд грн до 6,3 млрд грн (здешевлення на 25%).

Куди спрямують заощаджені кошти: Заощаджені кошти спрямують на інші пріоритетні проекти водопостачання в Україні, зокрема на будівництво водогонів у Мирівській, Томаківській, Болградській, Суворовській, Лубенській та Вапнярській громадах. Ці проекти забезпечать водою понад 180 тисяч людей у 127 населених пунктах.

ЕКОЛОГИ ВИМАГАЮТЬ ВІДКЛИКАТИ НАГОРОДУ ОБОЛОНСЬКОГО ОСТРОВА ЧЕРЕЗ ЗНИЩЕННЯ ПРИРОДИ

Роботи на території Оболонського острова призвели до значних екологічних втрат на заповідній території

Київський еколого-культурний центр (КЕКЦ) звернувся до організаторів міжнародної програми Green Flag Award у Великій Британії з вимогою відкликати нагороду, нещодавно присуджену Оболонському острову в Києві.

Екологи звинувачують забудовників у масштабному та незворотному знищенні природи острова під час будівництва пішохідного мосту "Хвиля" та висловлюють сумніви щодо прозорості самого відзначення.

Масштаби збитків від будівництва
За даними КЕКЦ, роботи на території Оболонського острова призвели до значних екологічних втрат на заповідній території:

- Знищено близько 200 вікових дерев та понад тисячу кущів.
- Пошкоджено щонайменше 14 гектарів заповідної зони.
- Ліквідовано понад 40 місць проживання кажанів.
- Знищено популяцію червонокнижних рослин, зокрема сибірських півників.
- КЕКЦ наголошує, що такі дії прямо суперечать принципам екологічної відповідальності, якими керується програма Green Flag Award.
- Після звернення КЕКЦ прокуратура відкрила кримінальне провадження за фактом масового знищення природи на заповідному Оболонському острові.

МАСШТАБНА ЗАГРОЗА: МЕДИЧНІ ВІДХОДИ НА ПОЛІГОНАХ УКРАЇНИ

Як одна законодавча правка у сфері поводження з небезпечними відходами може зруйнувати європейський курс

Сьогодні хочемо вкотре нагадати про законопроект, який зареєстрований у Верховній раді України за №13205 від 21.04.2025 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог санітарного законодавства у сферах господарської діяльності, яка може становити ризик для здоров'я та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення».

Незважаючи на те, що свого часу Міністерство не підтримало цей законопроект, навіть були комітетські слухання, де було висловлено обурення щодо поводження з медичними відходами, депутати все одно наполягають на його прийнятті. Час від часу ми бачимо цей законопроект у порядку денному ВРУ. Для чого це робиться?

На нашу думку, основна мета – відвернення уваги від проблематики, відтягування часу та втрата пильності громадськості щодо норми, яка пропонується цим законопроектом.

Оскільки законопроект депутатський, складається враження, що депутати не чують експертного голосу профільних міністерств та комітетів не просто так, а тому, що захищають бізнес-інтереси та корупційні схеми окремих посадовців, які

вже добре витратили державні кошти на закупівлю автоклавів.

Давайте розберемось детально що саме відбувається.

Пунктом 16 розділу I законопроекту вносяться зміни до Закону України від 23.05.2017 № 2059-VIII «Про оцінку впливу на довкілля», який прийнятий з метою імплементації Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку впливу окремих державних та приватних проєктів на довкілля зі змінами, внесеними Директивою 2014/52/ЄС.

Запропоновані зміни стосуються виключення зі сфери дії Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» оброблення медичних відходів методом автоклавування (насиченим водяним паром під тиском за допомогою парових стерилізаторів). Тобто дає право державним і комунальним закладам охорони здоров'я розпочати маніпуляції, які призведуть до того, що відходи, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними рідинами (наприклад, кисневі маски, шприци без одягненої голки, засоби індивідуального захисту працівників утворювача відходів), тобто, інфекційно небезпечні відходи (палочка Коха, ВІЛ

інфекція, вірусні гепатити В, С та інші), після автоклавування (насиченим водяним паром під тиском за допомогою парових стерилізаторів) стануть безпечними та з них почнуть виготовляти продукцію для побутового використання або почнуть вивозити на сміттєзвалища чи закопувати у посадках.

На сьогоднішній день автоклавування здійснюється лікарнями, і не викликає ніяких питань щодо його застосування, тому що це стосується тільки медичних інструментів багаторазового використання і це є практикою європейських країн. Наші ж посадовці вирішили піти далі та внести зміни до законодавства, прописавши спочатку у наказі МОЗ від 31.10.2024 № 1827 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів», які саме відходи можуть підлягати автоклавуванню і це не тільки медичні інструменти багаторазового використання, а інфекційно небезпечні відходи.

Для чого це зроблено? Хтось вирішив на цьому заробити гроші. Тобто, витратили державні кошти на закупівлю автоклавів,

зараз утворюють компанії, які будуть за гроші надавати послуги лікарням з проведення автоклавування шприців,

кисневих масок, систем та колб для відбору лабораторних зразків крові та інших, що передбачені для одноразових використання, а потім будуть казати що ці відходи не є небезпечними і можуть бути вивезені на сміттєзвалище. І це все буде відбуватись без будь-яких дозвільних документів та ліцензій. І нам здається, що це ще не всі зміни законодавства у сфері небезпечних відходів і ОВД, які на нас чекають, особливо у сфері медичних відходів. Але треба з чогось починати, тож почали зі змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», бо треба якось обґрунтувати шалені витрати державного бюджету на закупівлю автоклавів.

Давайте проаналізуємо законодавство Європейського Союзу.

Пунктом 9 Додатку I до Директиви 2011/92/ЄС установки з утилізації відходів для спалювання, хімічного оброблення, як зазначено в додатку I до Директиви Європейського Парламенту і Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи під заголовком D9 (Фізико-хімічне оброблення, не зазначене в інших позиціях цього додатка, в результаті якого утворюються кінцеві сполуки чи суміші, що видаляються шляхом здійснення операцій, визначених у позиціях D1-D12 цього додатка, у тому числі випарювання, висушування, кальцинування тощо), або захоронення небезпечних, відповідно до пункту 2 статті 3 зазначеної Директиви, - підлягають обов'язковій оцінці впливу на довкілля.

З метою імплементації Директиви 2008/98/ЄС Європейського парламенту і Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та про скасування деяких директив

прийнято Закон України від 20.06.2022 № 2320-IX «Про управління відходами».

Відповідно до вимог статті 7 Директиви 2008/98/ЄС держави – члени встановлюють національні переліки відходів. Перелік відходів повинен включати небезпечні відходи та враховувати походження і склад відходів, та, в разі необхідності, гранично допустимі концентрації небезпечних речовин. Перелік відходів є обов'язковим у частині визначення відходів, які повинні вважатися небезпечними відходами.

Відповідно до вимог Директиви 2008/98/ЄС, частини третьої статті 7 та пункту 2 частини першої статті 19 Закону України «Про управління відходами» Постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 № 1102 затверджено Порядок класифікації відходів та Національний перелік відходів.

Національний перелік відходів повністю відповідає the European List of Waste, прийнятому рішенням ЄК 2000/532/ЄС від 03 травня 2000 року (зі змінами).

Відходи, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, змішані медичні та фармацевтичні відходи, включені до Національного переліку відходів, як небезпечні (код 16 12 46*, 18 01 03*).

Для небезпечних відходів відповідно до частини першої статті 44 Закону України «Про управління відходами» Постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2023 №1278 затверджені Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами які зокрема, передбачають вимоги щодо управління такими відходами, температурні режими операцій тощо.

Таким чином, оброблення медичних відходів методом автоклавування (насиченим водяним паром під тиском

за допомогою парових стерилізаторів, що відноситься до операцій D9), яке пропонується виключити зі сфери дії Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», суперечитиме вимогам Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку впливу окремих державних та приватних проєктів на довкілля зі змінами, внесеними Директивою 2014/52/ЄС та Директиви 2008/98/ЄС Європейського парламенту і Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та про скасування деяких директив.

Реалізація законопроекту у запропонованій редакції призведе до порушення міжнародних зобов'язань України одразу за двома актами права ЄС - Директиви 2008/98/ЄС та Директиви 2011/92/ЄС, що матиме негативні наслідки не лише для іміджу України як країни з євроінтеграційним вектором, а й вкрай негативно відобразиться на переговорному процесі щодо вступу України в ЄС.

Таким чином, ігнорування норм європейського права та спроба легалізувати вивезення інфекційно небезпечних медичних відходів без належної оцінки впливу на довкілля є не просто недбалістю — це прямий шлях до екологічної та епідеміологічної катастрофи. Країна, яка прагне вступити до ЄС, не може дозволити собі ухвалення рішень, що суперечать базовим європейським директивам. Цей законопроект — тест на зрілість української екологічної політики, а також на те, хто в ній насправді захищає інтереси людей, а не ринки збуту для автоклавів і «сервісів» з утилізації.

Україна має не знищувати, а зміцнювати європейські екостандарти.

В іншому разі — на полігонах, разом із побутовим сміттям, опиняться і наші євроінтеграційні перспективи.

ПРОГРАМУ ВООЗ mhGAP ІНТЕГРУЮТЬ У МЕДИЧНУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ

МОЗ, МОН, ВООЗ та 18 провідних медичних університетів підписали Меморандум про співпрацю

2–3 жовтня 2025 року в Києві відбувся ключовий захід, присвячений впровадженню програми ВООЗ mhGAP (Mental Health Gap Action Programme) у систему підготовки майбутніх українських лікарів, повідомляє ITMED.

Захід об'єднав Міністерство охорони здоров'я (МОЗ), Міністерство освіти і науки (МОН), представників ВООЗ, дипломатичних місій Канади й Нідерландів, а також ректорів 18 провідних медичних університетів України.

Головною подією стало підписання Меморандуму про співпрацю, який юридично закріплює інтеграцію програми mhGAP у вищу медичну освіту. Документ підписали:

- Представники МОЗ та МОН.
- Представники ВООЗ.

Керівники 18 університетів, серед яких НМУ ім. О.О. Богомольця, ЛНМУ ім. Данила Галицького та інші великі регіональні вищі.

Заступник міністра охорони здоров'я Ігор Кузін повідомив, що вже 360 викладачів пройшли спеціальне навчання, і на його основі розроблені нові освітні програми, які стануть обов'язковою частиною підготовки студентів. Це дозволить майбутнім лікарям отримати знання та практичні навички у сфері психічного здоров'я ще під час

навчання.

Меморандум забезпечує комплексну інтеграцію психічного здоров'я в освітній процес:

Оновлення стандартів освіти та інтеграція компетентностей із психічного здоров'я у програми підготовки.

Викладання за стандартами mhGAP сертифікованими фахівцями.

Включення оцінювання знань за mhGAP

у ліцензійні іспити для медиків.

Ця ініціатива реалізується у межах Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки “Ти як?”, започаткованої першою леді Оленою Зеленською. Її мета — підготувати лікарів, здатних якісно надавати допомогу у сфері ментального здоров'я, що є критично важливим для суспільства в умовах триваючої війни.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ГОРОДОЦЬКЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ЛІСОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

«ГОРЛІС», код ЄДРПОУ 31328752

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання. Україна, 32000, Хмельницька обл., Городоцький р-н, місто Городок, ВУЛИЦЯ ГРУШЕВСЬКОГО, будинок 7А 380965915353

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика. Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування на території лісового фонду Городоцького спеціалізованого лісгосподарського підприємства «ГОРЛІС». Контактний номер телефону Городоцького спеціалізованого лісгосподарського підприємства «ГОРЛІС» – +380 (67) 382 7894.

Технічна альтернатива 1. Проведення поступових рубок головного користування на площі понад 1 га в межах захисних лісів, де згідно чинного законодавства можна проводити поступові рубки головного користування та проведення суцільних рубок головного користування на площі понад 1 га на інших ділянках.

Технічна альтернатива 2. Проведення суцільних рубок головного користування на площі понад 1 га на всіх ділянках.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Хмельницька обл. Хмельницький р-н 3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності. Городоцька міська територіальна громада, Сатанівська селищна територіальна громада.

Місце провадження планованої діяльності: *територіальна альтернатива 1.* Хмельницька обл. Хмельницький р-н. Планована діяльність здійснюється на території лісового фонду Городоцького спеціалізованого лісгосподарського підприємства «ГОРЛІС». Лісові масиви розташовані в межах Хмельницького району.

Місце провадження планованої діяльності: *територіальна альтернатива 2.* Хмельницька обл. Хмельницький р-н.

Територіальні альтернативи планованої діяльності не розглядаються оскільки територія підприємства є визначеною, а кожний конкретний лісгосподарський захід запроєктований державними лісовпорядними органами для конкретної лісової ділянки відповідно до її фактичного стану.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.

Вплив на соціальне середовище носить позитивний аспект. Найбільш важливим із соціальноекономічних факторів є можливість поповнення місцевого бюджету і поліпшення загальної соціально-економічної ситуації в районі, забезпечення сировиною галузь будівництва, зайнятості місцевого населення та працівників.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Площа Городоцького спеціалізованого лісгосподарського підприємства «ГОРЛІС» складає 4 004,0 га. Щорічний обсяг рубок головного користування запроєктовано в об'ємі 5,49 тис. м3 ліквідної деревини на площі 23,0 га, в тому числі захисні ліси – 2,51 тис. м³ на площі 10,9 га, рекреаційно-оздоровчі ліси – 0,29 тис. м³ на площі 1,2 га, експлуатаційні ліси – 2,69 тис. м³ на площі 10,9 га.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Під час розробки лісосік (лісозаготівля) враховувати вимоги «Правил рубок головного користування» та вимоги до здійснення санітарних рубок визначені Санітарними правилами в лісах України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555, щодо

Інформація про діяльність українських підприємств, які можуть вплинути на довкілля, для повідомлення та ознайомлення громадськості.

	(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)
	14362
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)	

розміщення лісосік, дотримання термінів примикання, допустимих площ хвойнихта листянихпорід, подальшезалісненнялісосік, видачі спеціального дозволу - лісорубного квитка. Під час розробки лісосік дотримуватись вимог «Правил пожежної безпеки в лісах України» затверджені наказом ДКЛПУ від 27.12.2004 № 278 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 24 березня 2005 р. з № 328/10608). При складанні карти технологічного процесу розробки лісосік враховувати вимоги Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про рослинний світ». Під час розробки дотримуватись Наказу № 17953 від 27.11.2023 р. «Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2023 р. за № 2167/41223), щодо безпечного виконання всіх робіт, пов'язаних з веденням лісового господарства та лісової промисловості, а також робіт із зеленими насадженнями.

щодо технічної альтернативи 2. Екологічні обмеження технічної альтернативи 2 аналогічні технічній альтернативі 1. *щодо територіальної альтернативи 1.* Дотримання санітарно-охоронної зони та рівня шуму на межі житлової забудови. *щодо територіальної альтернативи 2.* Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1. На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта розробки лісосіки, додаткового еколого-інженерного захисту не потрібно.

щодо технічної альтернативи 2. Аналогічно до технічної альтернативи 1. *щодо територіальної альтернативи 1.* Аналогічно до технічної альтернативи 1. *щодо територіальної альтернативи 2.* Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля: *щодо технічної альтернативи 1.*

Сфера, джерела та види можливого впливу планованої діяльності на довкілля розглядатимуться для наступних компонентів: повітряне середовище – викиди забруднюючих речовин під час проведення технологічних операцій на лісосіках, під час роботи двигунів техніки і транспорту та їх обслуговування; водне середовище – на питні потреби працівників буде використовуватись привізна вода; поверхневі та підземні води при здійсненні планованої діяльності не використовуються; ґрунти – пошкодження ґрунтового покриву під час трелювання та вивезення деревини; поводження з відходами – зберігання відходів здійснюється згідно існуючих санітарно-епідеміологічних норм; подальша утилізація проводиться на основі договорів із спеціалізованим організаціям; шумове забруднення – відбувається вплив, пов'язаний з роботою двигунів техніки і транспорту та їх обслуговування; біорізноманіття – присутність людей та обладнання на технологічних майданчиках; навколишнє соціальне середовище – вплив на місцеву економіку (забезпечення потреб населення, промисловості, створення нових робочих місць, відрахування податків до місцевого бюджету); клімат і мікроклімат – процес технологічних операцій на лісосіках не є діяльністю, що має значні виділення тепла, вологи, газів, що володіють парниковим ефектом і інших речовин; навколишнє техногенне середовище – планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища. У разі виявлення пам'яток архітектури, історії і культури, зон рекреації, культурного ландшафту та інших елементів техногенного середовища в межах території здійснення планованої діяльності, будуть виконуватись вимоги законодавства України.

щодо технічної альтернативи 2. Аналогічно до технічної альтернативи 1. *щодо територіальної альтернативи 1.* Дотримання зон санітарної охорони та рівня шуму на межі житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2. Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (азначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”).

Перша категорія 21 Суцільні та поступові рубки Усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду;”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав). Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД у відповідності з ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 року.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом 1'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності. Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУТІЛЛЯ»,

код ЄДРПОУ 00178353

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання. Україна, 51400, Дніпропетровська обл., місто Павлоград, ВУЛИЦЯ СОБОРНА, будинок 76, 380503422166

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика. Нове будівництво складу привізного вугілля ФІЛПІ «ЗБАГАЧУВАЛЬНА ФАБРИКА ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» ПРАТ «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУТІЛЛЯ», на території Богданівської сільської ради, Павлоградського району Дніпропетровської області, та «Реконструкція. Розширення діючого породного відвалу шахти «Західно-Донбаська», для потреб ФІЛПІ «ЗБАГАЧУВАЛЬНА ФАБРИКА ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» ПРАТ «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУТІЛЛЯ»

надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (азначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відкинути зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності. Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів – лісорубні квитки,

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Південно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства (орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України , 01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, OVD@mepr.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50 , головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020}

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

14440 (реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

документацією, діючою в Україні. Площа підшови породного відвалу другої черги реконструкції складає 33 га. Загальна додаткова площа реконструкції: 45 га. Обєм відходів вуглезбагачення що планується складувати - 8,009 млн.т. Термін формування відвалу завдяки реконструкції складає до 8,4 років. Генеральний кут закладення укосу не перевищує 21⁰. Вологість відходів вуглезбагачення - 10 - 40 %. Відвал формується з улаштуванням сформованих раніше уступів. Кожен ярус складається з породного розділового шару висотою 1 м, що є основою наступного ярусу. На роздільному шарі, відповідно до координат, пошарово формуються з породи транспортні дамби висотою 4 м; шириною: в основі до 28 м, у верхній частині 11 м; що утворюють замкнуті осередки. Сформовані осередки пошарово заповнюються дрібною породою фільтр-пресового відділення на висоту загального шару 4 м. Дрібна порода фільтр-пресового відділення доставляється і розвантажуються на відсіпаній і ущільнений транспортній дамбі автосамоскидом, а потім бульдозер косими заходками зіптовхує її у відведений простір. В осередку дрібна порода рівномірно розподіляється за допомогою драглайна по всій площі. По периметру кожного сформованого ярусу всього породного відвалу, в межах берми (шириною 11,0 м), автосамоскидами відсіпається інертний ґрунт, в тому числі перегорілий плак котельн. У основі породного відвалу передбачється улаштування профільтраційного екрана товщиною 0,5 м з коефіцієнтом фільтрації не більше 0,001 м/добу. Форма шпателя - плоскій, формування за допомогою бульдозерів, транспортування породи та кеку до породного відвалу здійснюється автомобільним транспортом. Будівництво складу привозного вугілля. Склад призначений для зберігання вугілля, що забезпечить повне навантаження збагачувальної фабрики. Площа майданчика під проектування технологічних об'єктів складу - 17300 кв. м. Обєм складування рядового вугілля -до 14 тис. м3 (16 тис. тон.). Орієнтовна висота складування рядового вугілля до 5 м. Доставка на склад здійснюється 40 тонним автотранспортом, 150 авто на добу в режимі 24/7. Вологість рядового вугілля 16%. Доставка рядового вугілля від складу в технологію фабрики здійснюється по технологічному ланцюгу: яма з живильниками – конвеєр – перевантажувальна башта – конвеєр – перевантажувальна башта 1.

Технічна альтернатива 2. Розширення та експлуатація породного відвалу - форма шпателя – хребтовий, транспортування породи та кеку вагонетками підвісної канатної дороги. Будівництво складу привозного вугілля - доставка рядового вугілля від складу в технологію фабрики здійснюється по технологічному ланцюгу: склад – автомашина – фабрика.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Дніпропетровська обл. Павлоградський р-н Богданівка. 3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності.

с. Богданівка, Павлоградський район. Місце провадження планованої діяльності: *територіальна альтернатива 1.* Дніпропетровська обл. Павлоградський р-н Богданівка. Нове будівництво складу привізного вугілля ФЛПІ «ЗБАГАЧУВАЛЬНА ФАБРИКА ЗАХІДНО- ДОНБАСЬКА» ПРАТ «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ» та «Реконструкція. Розширення діючого породного відвалу шахти «Західно-Донбаська», для потреб ФЛПІ «ЗБАГАЧУВАЛЬНА ФАБРИКА ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» ПРАТ «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ», передбачається за адресою: Дніпропетровська область, Павлоградський район, Богданівська територіальна громада на земельній ділянці з кадастровими номерами 1223581300:07:002:0211 площею 10,0 га та 1223581300:01:001:0400 площею 45 га, цільове призначення 11.01 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами

Місце провадження планованої діяльності: *територіальна альтернатива 2.* Дніпропетровська обл. Павлоградський р-н Богданівка. Територіальна альтернатива 2 не розглядається, так як передбачається нове будівництво на території діючого об'єкту, місце провадження планованої діяльності знаходиться на визначених земельних ділянках згідно договору оренди, і відповідає їх цільовому призначенню

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності. Планована діяльність спрямована на розвиток підприємства, ефективне та раціональне використання виробничих потужностей. Реалізація планованої діяльності забезпечить ефективне використання рядового вугілля, створення нових робочих місць, а також збільшення надходжень коштів у місцевий та обласний бюджети (податки) та інвестиції в місцеву економіку.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Розширення та експлуатація породного відвалу. Площа підшови реконструкції відвалу складає 33 га. Загальна додаткова площа реконструкції: 45 га. Обєм відходів вуглезбагачення що планується складувати протягом 8,4 років - 8,009 млн. т. Генеральний кут закладення укосу не перевищує 21⁰. Вологість відходів вуглезбагачення - 10 - 40%. Відвал формується з улаштуванням сформованих раніше уступів. Транспортування породи та кеку до породного здійснюється автомобільним транспортом. Відвал складається з ярусів висотою 5 м кожен. Відносно діючого породного відвалу новий відвал формується з улаштуванням сформованих раніше уступів. Над верхнім ярусом влаштовується метровий шар породи. Через каскадну основу, висота відвалу змінна. Кожен ярус складається з породного розділового шару висотою 1 м, що є основою наступного ярусу. На роздільному шарі, відповідно до координат, пошарово формуються з породи транспортні дамби висотою 4 м; шириною: в основі до 28 м, у верхній частині 11 м; що утворюють замкнуті осередки. Сформовані осередки пошарово заповнюються дрібною породою фільтр-пресового відділення на висоту загального шару 4 м. Дрібна порода фільтр-пресового відділення доставляється і розвантажуються на відсіпаній і ущільнений транспортній дамбі автосамоскидом, а потім бульдозер косими заходками зіптовхує її у відведений простір. В осередку

дрібна порода рівномірно розподіляється за допомогою драглайна по всій площі. По периметру кожного сформованого ярусу всього породного відвалу, в межах берми (шириною 11,0 м), автосамоскидами відсіпається інертний ґрунт, в тому числі перегорілий плак котельн. Спійність відвалу (коефіцієнт запасу стійкості укосів не нижче значення 1,3) забезпечується наступними проектними рішеннями: - генеральний кут закладення укосу не перевищує 21⁰; - виконується змінне закладення кутів укосів ярусів та змінному закладенні укосів формованих породних ярусів – від 1:2,0 до 1:1,75. Будівництво складу привозного вугілля. Склад призначений для зберігання вугілля, що забезпечить повне навантаження збагачувальної фабрики. Площа майданчика під проектування технологічних об'єктів складу - 17300 кв. м. Обєм складування рядового вугілля- до 14 тис. м3 (16 тис. тон.). Орієтовна висота складування рядового вугілля до 5 м. Доставка на склад здійснюється 40 тонним автотранспортом, 150 авто на добу в режимі 24/7. Вологість рядового вугілля 16%. Доставка рядового вугілля від складу в технологію фабрики здійснюється по технологічному ланцюгу: яма з живильниками - конвеєр – перевантажувальна башта – конвеєр – перевантажувальна башта 1.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно законодавства України з дотриманням нормативів гранично-допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище: - в процесі ведення виробничої діяльності дотримуватись погоджених та відведених меж території; - дотримання нормативного розміру санітарно-захисної зони; - проведення своєчасних технічних оглядів обладнання і якісне виконання поточних робіт. - здійснення постійного контролю технічного стану механізмів і обладнання при планованій діяльності; - викиди від стаціонарних джерел повинні здійснюватися за наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря; - виконання правил протипожежної безпеки.

щодо технічної альтернативи 2. Аналогічні обраному варіанту планованої діяльності *щодо територіальної альтернативи 1.* Не розглядається. Планована діяльність здійснюється у межах відведених земельних ділянок *щодо територіальної альтернативи 2.* Не розглядається

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1. Проектні рішення щодо нового будівництва складу привізного вугілля та реконструкції породного відвалу відповідають чинному законодавству України та включають обсяг необхідних дослідницько-вишукувальних робіт. Проектні рішення передбачають впровадження технологічних заходів, які в повній мірі забезпечують допустимий рівень забруднення навколишнього середовища.

щодо технічної альтернативи 2. Аналогічно технічній альтернативі 1. *щодо територіальної альтернативи 1.* Територіальна альтернатива 1 не розглядається. *щодо територіальної альтернативи 2.* Територіальна альтернатива 2 не розглядається

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1. Планована діяльність з будівництва складу привізного вугілля ФЛПІ «ЗБАГАЧУВАЛЬНА ФАБРИКА ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» та реконструкції з розширенням породного відвалу ФЛПІ «ЗБАГАЧУВАЛЬНА ФАБРИКА «ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» може здійснювати вплив на наступні сфери довкілля: клімат і мікроклімат – не передбачаються активні і масштабні дії на довкілля (значні виділення інертних газів, теплоти, вологи); повітряне середовище – присутній вплив (викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шум від технологічного обладнання); водне середовище – вплив локальний в результаті утворення господарсько-побутових та дошових стоків. Планованою діяльністю не передбачається скидання стоків у поверхневі водойми та їх потрапляння на ґрунти та ґрунтові води; геологічне середовище – опосередкований вплив; земельні ресурси - здійснюється в межах існуючого земельного відводу і додаткових земельних ресурсів не вимагає; культурна спадщина – вплив на культурну спадщину відсутній; природнозаповідний фонд – в межах планованої діяльності території об'єкти природно-заповідного фонду відсутні; рослинний та тваринний світ – вплив локальний, заповідні об'єкти в зоні впливу відсутні, цінних насаджень на території не виявлено, шляхи міграції тварин відсутні; навколишнє техногенне середовище – пам'ятки архітектури, історії і культури, зони рекреації, культурного ландшафту та інші елементи техногенного середовища в зоні впливу об'єкту відсутні.

щодо технічної альтернативи 2. Аналогічно технічній альтернативі 1 *щодо територіальної альтернативи 1.* Територіальна альтернатива 1 не розглядається *щодо територіальної альтернативи 2.* Територіальна альтернатива 2 не розглядається

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”).

Перша категорія

8 Управління відходами
Управління відходами: об'єкти оброблення небезпечних відходів; об'єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю 100 тонн на добу або більше;”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля

та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав). Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД у відповідності з ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 року

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішення про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження. Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на

■ ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «САУС ЕНЕРДЖІ ГРУП»,

код ЄДРПОУ 45886902

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання. Україна, 65104, Одеська обл., місто Одеса, пр.Ярослава Мудрого князя, будинок 16/2 380977167944

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика. Реконструкція частини виробничої споруди для розміщення парового турбогенератору потужністю 1 МВТ без змін зовнішніх геометричних параметрів, що знаходиться за адресою: Одеська область, Одеський район, Фонтанська територіальна громада, Старокіївське шосе, 21 км, буд. 55

Технічна альтернатива 1. Для здійснення діяльності ТОВ «САУС ЕНЕРДЖІ ГРУП» планує використовувати проєктоване виробниче обладнання потужністю 1 МВТ, що працює на перегрітій парі. *Технічна альтернатива 2.*

офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваженні і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту гоподарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності. Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Дозвіл на виконання будівельних робіт

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Державною інспекцією архітектури та містобудування України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

Дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України , 01008, Україна, м. Київ, вулиця М. Грушевського, 12/2, meconomy@me.gov.ua, OVD@mepr.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50 , головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки– Романенко Юлія Сергіївна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020}

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

14445 (реєстраційний номер спрови про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

Для здійснення діяльності ТОВ «САУС ЕНЕРДЖІ ГРУП» планує використовувати проєктоване виробниче обладнання потужністю 1 МВТ, що працює на природному газі.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Одеська обл. Одеський р-н Старокіївське шосе, 21 км, буд. 55 3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності.

Фонтанська територіальна громада. Місце провадження планованої діяльності: *територіальна альтернатива 1.* Одеська обл. Одеський р-н Старокіївське шосе, 21 км, буд. 55. ТОВ «САУС ЕНЕРДЖІ ГРУП» передбачає здійснювати свою діяльність в існуючій виробничій споруді, що знаходиться за адресою: Одеська область, Одеський район, Фонтанська територіальна громада, Старокіївське шосе, 21 км, буд. 55. Виробнича споруда розташована в межах земельної ділянки з кадастровим номером 5122786400:01:001:3358, загальною площею - 5 га.

Місце провадження планованої діяльності:
територіальна альтернатива 2.
Одеська обл. Одеський р-н Старокіївське шосе, 21 км, буд. 55.
Територіальна альтернатива 2 не розглядається, місце провадження планованої діяльності передбачається розташовувати на визначеній і спланованій земельній ділянці з розташованою на ній виробничою спорудою згідно договору оренди об'єкту нерухомого майна, і відповідає її цільовому призначенню.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.
Соціально-економічний вплив від діяльності підприємства ТОВ «САУС ЕНЕРДЖІ ГРУП» носить позитивний характер. Планована діяльність, крім створення робочих місць та збільшення обсягів відрахувань до бюджету, вирішує актуальну проблему забезпечення електричної енергії промисловості та населення. Розташування об'єкту в промисловій зоні не зачіпає інтересів жителів прилеглих населених пунктів, виключає негативний вплив на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Передбачається здійснити реконструкція частини виробничої споруди для розміщення парового турбогенератору потужністю 1 МВт без змін зовнішніх геометричних параметрів для виробництва електричної енергії з перегрітої пари. Перегріта пара згідно укладеного договору буде надходити до виробничого обладнання підприємства, в якому буде здійснюватись вироблення електричної енергії. Проектований річний обсяг спожитого перегрітого пару для виробництва електричної енергії складе – 32400 МВт/рік. Проектований річний обсяг вироблення електричного струму з перегрітого пару складе – 6 480 000 кВт/рік. Електрична енергія після вироблення подається в електричну мережу та/або для забезпечення підприємств промисловості. Водопостачання та господарсько-побутове водовідведення здійснюються за допомогою водопровідних мереж орендодавця. Режим роботи підприємства цілодобовий протягом року.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.
Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно з законодавством України, а також згідно з технічними умовами.
- дотримання санітарно-гігієнічних, протипожежних, містобудівних і територіальних обмежень згідно з діючими нормативними документами.
- дотримання дозовлених обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від джерел викидів; - дотримання встановлених обсягів утворення відходів згідно дозвільних документів; - дотримання рівня акустичного навантаження на межі СЗЗ та найближчої житлової забудови; - захист ґрунту від забруднення; - відсутність негативного впливу на поверхневі та підземні води.

щодо технічної альтернативи 2.
Для технічної альтернативи 2, екологічні та інші обмеження планованої діяльності співпадають з технічною альтернативою 1.

щодо територіальної альтернативи 1.
Дотримання режиму господарської діяльності в межах санітарно-захисної зони, виключення перевищення допустимих рівнів негативних впливів на межі найближчої житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2.
Не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.
Еколого-інженерна підготовка і захист території забезпечуються існуючою інфраструктурою. Територія включає виробничу споруду та під'їзну дорогу. Виробнича споруда знаходиться в межах промислової зони на існуючій та вже спланованій території з твердим водонепроникним покриттям. Зняття рослинного шару ґрунту не передбачається.

щодо технічної альтернативи 2.
Аналогічні обраному варіанту планованої діяльності.
щодо територіальної альтернативи 1.
Забезпечення захисних та компенсаційних заходів.
щодо територіальної альтернативи 2.
Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1.
Сфера, джерела та види можливого впливу планованої діяльності на довкілля розглядатимуться для наступних компонентів: - клімат та мікроклімат – опосереднений вплив; - повітряне середовище – присутній вплив; - водне середовище – вплив локальний в результаті утворення виробничо-дошових та господарсько-побутових стоків. Планованою діяльністю не передбачається скидання стоків у поверхневі водойми та їх потрапляння на ґрунти та в ґрунтові води; - геологічне середовище та ґрунти – опосередкований вплив; - земельні ресурси – опосереднений вплив; - культурна спадщина – вплив на культурну спадщину відсутній; - природно-заповідний фонд – території ПЗФ у межах планованої діяльності відсутні. Територія планованої діяльності не відноситься до земель природних заповідників, національних парків або інших об'єктів Заповідного Фонду України. - техногенне середовище – вплив помірний за умов дотримання проектних рішень.

щодо технічної альтернативи 2.
Аналогічні обраному варіанту планованої діяльності.
щодо територіальної альтернативи 1.
Аналогічні технічний альтернативи 1.
щодо територіальної альтернативи 2.
Територіальна альтернатива не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”).

Перша категорія
2 Теплові електростанції Теплові електростанції (ТЕС, ТЕЦ) та інші потужності для виробництва електроенергії, пари і гарячої води тепловою потужністю 50 мегават і більше з використанням органічного палива, атомні електростанції та інші ядерні реактори, включаючи будівництво, виведення (зняття) з експлуатації таких електростанцій або реакторів (крім дослідницьких установок для виробництва і конверсії ядерного палива та сировини для одержання вторинного ядерного палива, матеріалів, що діляться та відтворюються, потужність яких не перевищує 1 кіловат постійного теплового навантаження);”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав).

Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД виконується у відповідності до ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року № 2059-VIII.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту; врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту

з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.
Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

У ГІДРОМЕТЦЕНТРИ ПОЯСНИЛИ, ЧОМУ АНОМАЛЬНІ ОПАДИ В УКРАЇНІ СТАЮТЬ НОРМОЮ

30 вересня в Одесі випало 224% місячної норми опадів

30 вересня 2025 року в Одесі випала рекордна кількість опадів — 94 міліметри дощу, що становить 224% місячної норми. Старша наукова співробітниця Українського гідрометеорологічного інституту Анастасія Чигарева пояснила, чому такі екстремальні погодні явища стають дедалі частішими в Україні, повідомляє РБК-Україна.

Зростання частоти аномальних опадів

За словами науковиці, Гідрометцентр офіційно підтверджує зростання частоти сильних злив: «За останні 10 років в Одесі зафіксовано 14 випадків сильного дощу (від 50 до 100 мм за 12 годин і менше), а за попередні десятиріччя було 2-3 випадки на 10 років», — зазначила Чигарева. Експертка наголосила, що це є прямим проявом змін клімату.

Механізм формування аномалії

Анастасія Чигарева пояснила, що аномальний дощ в Одесі був спричинений типовою осінньою циркуляцією, але з критичною інтенсивністю:

Теплі, насичені вологою повітряні маси, що сформувалися над Чорним морем, були заблоковані холоднішими антициклональними масами, сформованими над сушею.

Аномальна інтенсивність опадів була пов'язана насамперед із температурою

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, 01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, OVD@merg.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50, Головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

[Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020]

ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА В АНТАРКТИЦІ

Про життя серед пінгвінів, екстремальні умови зимівлі та медичну практику на краю світу - з Іванною Котурбаш

Експлозивно **GreenPost** До Міжнародного дня лікаря Green-Post поспілкувалися з медициною, яка серед широкого спектру своїх умінь і навиків має непересічний досвід - роботи в Антарктиці. Іванна Котурбаш - учасниця 29-ї Української антарктичної експедиції на станцію "Академік Вернадський". Ми поговорили про враження від білого континенту, кіно, навички для зимівлі на станції, пінгвінів та волонтерство.

Чи справді в Антарктиді, як у кіно
– Іванно, саме зараз в широкому прокаті документальний фільм “Антарктида” (реж. Антон Птушкін), який вже подивилося дуже багато людей, і який для когось сформулював уявлення власне про станцію “Академік Вернадський” і про роботу наших науковців. Так само ще торік вийшов фільм вашого колеги, полярника Володимира Хомка “Антарктида. Щоденники війни”, який нещодавно показували на фестивалі, відзнятий самим учасником експедиції в перший рік повномасштабного вторгнення, коли сама експедиція, здавалося, була під загрозою ризику. Що ви можете розповісти про ці фільми. Наскільки вони відображають реальність?

- Давайте я почну з фільму Володимира Хомка. В цьому фільмі є одна дуже велика перевага, він показує весь час зимівлі. Тобто, це ніби як щоденний опис нашого життя. Можна побачити, наскільки нас засипає снігом зимою, як саме працюють науковці протягом року. Фільм Антона Птушкіна сприймаєш по-іншому, ніби це художній фільм. Незважаючи на те, що Антон був з нами лише 10 днів, він зміг

передати все так, ніби він з нами зимував. Тому не може не дивувати повнота фільму, адже він розказує абсолютно про все. А найперше через увесь фільм лунають слова, що “ось, люди, гляньте, в нас в Україні таке е! Те, чим можна пишатися!” І для багатьох, наприклад, це відкриття, що в нас є така станція, яка працює і дає результати. Результати, якими користуються науковці в усьому світі.

Іноді говориш з людьми, а люди дійсно плутають Південний і Північний полюс. Кажуть, “а ти ж була на півночі”. А коли дізнаються, що на півдні, дивуються: а як на півдні? На півдні тепло. Ти ж була там, де холодно. Ти починаєш пояснювати (сміється).

Так, ось. Ці фільми, вони дійсно дають можливість ненав'язливо нагадати людям географію. Окрім цього, не знаю, як у інших, а в мене особисто після перегляду цих фільмів ще більше посилюється гордість за нашу Україну, і звичайно, за нашу антарктичну станцію.

– Ця станція - дійсно наше велике досягнення. І те, що на іншому краю світу майорить наш прапор - це така гордість за країну, за її науковців. Шкода, побачити її на власні очі може не кожен. Занадто складно і дорого туди добиратися.

Іванно, не можу не запитати у вас як у лікарки? На останній ділянці маршруту потрібно подолати протоку Дрейка, яка славиться своїми штормами. У фільмі Антон страждав на морську хворобу. Здається, подолати морський шлях безболісно вдається далеко не кожному. Що б ви порадили?

– Як і показував Антон у фільмі, є таблетки. Але дійсно, побічним ефектом цих таблеток є сонливість. Переважно, якщо ти лежиш, то тебе

морська хвороба не дуже сильно і турбує. Проте на “Ноосфері” (корабель, який перевозить експедицію та все необхідне на рік зимівлі) працює дуже досвідчена команда. І насправді це невимовне задоволення спостерігати за їхньою роботою: як вони відстежують прогноз погоди, спеціально вибирають “вікно”, щоб краще зайти, щоб всіх на судні менше хитало, як бережно ставляться до судна, бо кожен такий прохід Дрейком – це і ризик для судна. Тому я впевнено можу сказати, якщо не майстерна команда та не метеорологи, які робили все можливе і неможливе, то нас хитало б значно гірше.

Медична практика
– Я розумію, що на станції у вас був досить сучасний технічно обладшований кабінет і відповідно широкий асортимент лікарських засобів. Які випадки, захворювання були під час вашої зимівлі? На що скаржилися полярники?

– На станції, насправді, були всі ті випадки, що трапляються і в Україні у сімейного лікаря чи у терапевта. Тільки з однією особливістю - коли в Україні ти можеш направити до іншого спеціаліста, то на станції ти розраховуєш лише на себе. Тому знати потрібно набагато більше. Разом з тим, опція отримати пораду онлайн від лікаря з України є завжди. Я не можу сказати, що під час нашої зимівлі було щось супер складне або супер унікальне – ні. Якби таке щось трапилося, то, вірогідніше за все, це була б евакуація. Тобто, зі станції є можливість евакуювати людей, але не протягом всього періоду. Тобто, є місяці, коли дійсно дуже складна навігація і це має йти криголам, і відповідно, цей період є для лікаря “найстрашнішим”. Це з липня по

вересень орієнтовно, в цей період все сковується льодом. І ти дійсно в цей час нервуєш, щоб ніхто не зламав нічого, щоб ніяких оперативних втручань не було. За нашу зимівлю, на щастя, нічого такого не було. А ще ми чітко можемо своїм прикладом сказати, що якщо немає контакту зі збудником, то людина не хворіє. Наприклад, ми занурювалися в Південний океан за температури десь -1.3 за Цельсієм (це можливо, бо морська вода замерзає при температурі 1.8). І ми не захворіли після цього, навіть нежити ні в кого не було. Тому що на той момент не було об'єктивно ніяких вірусних чи бактеріальних збудників. Звичайно, коли приїхали туристи та наш сезон, а потім і наша зміна, то вони нам “привезли” інфекції для підтримки нашого імунітету. Тому ми захворіли звичайним ГРЗ і вже підготовленими поїхали в Україну.

– В одному з інтерв'ю Ви розповідали як перед поїздом проходили навчання зі стоматології. То чи знадобилися вам стоматологічні навички?

– Так, знадобилися. Таке життя, що і плomba може випасти, і зуб відколотися. Дійсно, мені в плані підготовки дуже сильно допомогли стоматологи з приватної черкаської клініки. Перед тим, як я дізналася, що їду в експедицію, я звернулася до них за допомогою. Щоб там не казали, але стоматологія, мабуть, найунікальніша з усіх навичок, що може бути у сімейного лікаря. Тому що ми як майбутні лікарі буквально раз за всі наші 6 років навчання близько тижня мали стоматологічну практику. Перший раз, коли їхала в клініку, то дорогою думала, що зараз буду людям зуби лікувати. І яким же було моє здивування, коли пан Олександр і пані Лілія висипали мені жменю найрізноманітніших зубів, і ми почали кожен з них досліджувати, обговорювати, вчитися працювати зі стоматологічною установкою, вивчати протоколи лікування. Мабуть, найбезцінніше в нашому житті це час. І ці люди мені його подарували, за що я буду їм завжди вдячна. Навіть коли я вже була на станції, то я з ними консультувалася. Так само у випадку травматології я консультувалася з травматологом. З інструментальних обстежень я найбільше полюблюю УЗД. Для мене УЗ-апарат був першим помічником при всьому, де тільки можна було його застосовувати.

Ментальне здоров'я на станції

Відбір учасників експедиції досить серйозний. Адже тут основну роль відіграють не лише професійні знання та вміння, а й фізичне здоров'я та можливість перебування у специфічних умовах суворого клімату, обмеженого кола людей та віддаленості від рідних та близьких. Перед від'їздом учасники експедиції проходять злагодження в майже двотижневому таборі і навіть на цьому етапі їм можуть відмовити в зарахуванні. Умови до лікаря - бути універсальним. Лікар на станції один - тому лікує всіх і все. Навіть турбується про ментальне здоров'я.

Адже, окрім того, що умови зимівлі на станції і так не прості, останні роки вони ускладнюються ще й постійним хвилюваннями за рідними та близькими, які опинилися на фронті чи залипилися під постійними атаками.

– Іванно, чим ви жили на станції окрім прямих обов'язків? Як підтримували ментальне здоров'я, мікроклімат у колективі.

– Під час полярної зими у нас був читальний клуб. Я не можу сказати, що він проіснував всю зимівлю, вже не гадаю, скільки разів ми зібралися. Я точно пам'ятаю, що його проіснувала довше, бо на його

можна було просто прийти, а на книжковий клуб потрібно було прочитати книгу. Коли починається довгий світловий день, з приходом антарктичного літа, то науковці могли виїжджати, наприклад, і о 10-й годині вечора, тому що погодні умови створювали всі можливості для виконання роботи: льодова обстановка була комфортна для виходу човном та відбору різноманітних зразків, птахи гніздилися, а кити повернулися в наш регіон. Тобто об'єм роботи вже був більший за тривалість дня. Спільні заняття давали змогу більше дізнатися один про одного, зрозуміти, як людина думає та що полюбіє. Звичайно, в кожного були власні відпочинки: хтось грав у більярд або слухав платівки, хтось тренувався в залі, хтось грав в настільні ігри.

Ментальний стан, насправді, ще дуже сильно підтримує те, що у нас на станції є старлінк. І можна необмежено спілкуватися з рідними. У нас були зимівники, наприклад, з Києва, з Харкова, і якщо, не дай Боже, були атаки масовані, якщо хтось не виходить на зв'язок, то, відповідно, це дає ефект на весь колектив, і люди починають нервуватися. Важливим моментом є те, що з нами працює психолог. Тобто в Національному антарктичному науковому центрі є психолог, до якого можна звернутися і поговорити як із спеціалістом. Обов'язково при відборі на станцію у нас є співбесіда з психологом. Тобто заздалегідь перевіряють, наскільки твій вихідний стан дозволяє працювати в умовах замкнутого простору і колективу. Що ж до лікаря на станції, то ми мали негласне правило, що всі проблеми зі здоров'ям обговорюються в кабінеті. Це були певні рамки і також це забезпечувало конфіденційність звернення. Адже ми є і колегами, і друзями, і родиною.

От що на станції прямо рятувало ментальний стан – це виконання зовсім іншої діяльності, роботи, яку ти ніколи не виконував. Наприклад, навчатися керувати моторним човном. В цей момент в тебе мізки починають думати по-іншому. Чесно кажучи, навіть різні булочки випікати, то також мозок працює зовсім інакше.

– Іванно, ви зазначили, що крім лікаря, ви були просто зимівницею. Які обов'язки ще могли у вас бути? Бачила, що ви водили човен.

– Так, це одна з найприємніших і найскладніших діяльностей на станції. Відразу скажу, я не була драйвером в основному складі. Але іноді на підстраховці виїжджала збіологами на виїзд. Вони фільмують переміщення китів та роблять біопсію, досліджують різноманітні мікроорганізми в озерах, там є прісні озера, відбирають різноманітні проби. Виїзди я дуже сильно любила, це дійсно те, що приносить задоволення і переключач. Човном керувати не важко, це приблизно, як керувати машиною. Тому коли була змога поїхати з біологами на виїзд, ми з радістю по можливості це робили. Проте ми завжди тримали в думці, що ми ж океаном переусемяємося, тому потрібно бути готовим до будь-якої ситуації - і різкої зміни погодних умов, і до того, що часто доведеться довго чекати своїх колег в човні.

Отак сидючи і чекаючи можна про щось зам'ятися, а можна й “накрутити” себе, адже ти сидиш у малесенькому човні посеред відкритого океану, коли під тобою може бути глибина від 20 м. Тому на станції була інша альтернатива для їзди - скі-ду, або “мотоцикл на лижах”. Не знаю як іншим, але мені значно спокійніше, коли я знала, що піді мною є земля. Разом з тим, лікар перебуває переважно на станції, адже якщо з кимось щось трапиться, то треба оперативно надати допомогу.

Пінгвіни...

– Скільки б ми не говорили, впевнена, це краще раз побачити, аби відчуті всю красу цього континенту. Я ж не можу обійти увагою питання про пінгвінів. Їх біля станції, розповідають, щось близько семи тисяч

Головне правило перебування в Антарктиці - як і в медицині, - не нашкодь. Ми можемо спостерігати, досліджувати, вивчати, проте це все робиться так, щоб не потурбувати ні флору, ні фауну. Найчастіше питання, яке всіх цікавить, це про пінгвінів. Проте дійсно, ми не чіпаємо їх, та не створюємо умови, в яких вони можуть стресувати. По-перше, це дика тварина. Ви не уявляєте, які в нього сильні крила. Ми пересвідчилися в цьому на власні очі, коли в них почався сезон гніздування. В той момент, коли вони щось не поділять, то починають вирішувати проблему крильми. Окрім того, вони ще можуть і дзьобнути того, хто потурбує їх спокій. І найважливіше: і в нас, людей, і в них є свої мікроорганізми, тому обмін нашими бактеріями може бути неприємним жодній зі сторін.

У фільмі ви можете почути, які звуки видають пінгвіни. Лише уявіть, що ми це могли чути 24/7, адже пінгвіни під час антарктичного літа мають основне завдання висидіти пінгвінот, тому постійно перебувають напogотові, і складається враження, ніби вони взагалі не сплять. А сидять і кричать. Що відштовхує мати по сусідству пінгвінів - це їхній запах. Попри те, які милі пінгвіни, запах у них зовсім не милий. За весь період ми бачили чотири види пінгвінів. Дуже цікаво як сім'я пінгвінів вітається, наприклад, найчисельніший біля нашої станції субантарктичний пінгвін або дженту нахилиється, шипить і ніби кланяється.

“Бойові пінгвіни”...

– Понад 30 полярників після 2022 року стали до лав ЗСУ. За кількістю людей, це дві повноцінні експедиції. Бачила, ви розігрували за донат квитки на “Антарктиду” і особисто возили людей з Канева до кінотеатру в Черкаси. Також ви проводили збори ще будучи на самій станції.

Так, дійсно, адже зараз важливо робити навіть маленькі донати, головне регулярно. Під час зимівлі за донати навіть розігрували екскурсії станцією. Це було і корисно, і цікаво, переважно це було для дітей та для шкіл. Тепер з досвіду можу сказати, що мені з дітьми працювати одне задоволення, такої цікавості і таких питань у дорослих вже немає. І дуже часто після таких екскурсій ти починаєш далі заглиблюватися у тему і дізнаватися щось нове. І я неймовірно радію, що фільм “Антарктида” уже зараз допоміг зібрати більше 2 мільйонів гривень донатів для “Бойових пінгвінів”.

– Чи хотіли б ви повернутися?

– Так, однозначно. Зазвичай полярники поділяються на тих, які кажуть, я більше в житті туди не поїду, і ті, які кажуть, що я хочу повернутися туди знову.

І знаєте, я шалено хочу туди повернутися. Це неймовірна можливість взагалі для кожної людини, яка входить у склад української антарктичної експедиції. По-перше, це ти вдосконалюєшся. По-друге, неймовірний час, якщо ти науковець, ти можеш щось дослідити, знайти. По-третє, ти перевіряєш себе, наскільки ти внутрішньо міцний. Від себе можу сказати, що якщо колись сталося, що відмовилися кандидати з основного та резервного складу, то більшість із зимівників, хто раніше зимував на станції, сказав би, що готовий поїхати. Це просто була б фраза: “Ну що ж, я пакую речі”.

КАРПАТИ НА МЕЖІ ЗМІН: ПРИРОДА Й ЕНЕРГЕТИКА ШУКАЮТЬ БАЛАНС

В Карпатах планують масштабне будівництво вітрових електростанцій

Україна опинилася перед небезпечним вибором: розвивати «зелену» енергетику будь-якою ціною чи зберегти унікальні природні ландшафти Карпат. Під виглядом євроінтеграції в горах готують до реалізації масштабний енергетичний проєкт — будівництво вітрових електростанцій сумарною потужністю 1,5 ГВт. Повідомляє Закарпаття онлайн.

На перший погляд, це частина енергетичної незалежності країни. Та екологи наголошують: об'єкти планують зводити на територіях Смарагдової мережі, які мають особливий природоохоронний статус і є осередками рідкісного біорізноманіття. Йдеться про сім високогірних хребтів, серед яких Верховинський вододільний — регіони, відомі пралісами, субальпійськими луками та популярністю серед туристів.

Проте вітряки тут загрожують перетворити унікальні гірські ландшафти на промислову зону.

«Європейська інтеграція — це не лише розвиток відновлюваних джерел енергії, а й збереження 30% територій під охороною. Натомість в Україні ми бачимо підміну понять і законодавчі лазівки, які відкривають шлях забудовникам», — зазначають природоохоронці.

За останній рік український парламент

ухвалив низку норм, які фактично дозволяють будівництво у високогір'ї без належної екологічної оцінки. Сільські ради тепер можуть самостійно вирішувати, що саме зводити на цих територіях — від туристичних курортів до промислових вітрових станцій.

Контролюючі органи часто закривають очі на порушення. Державна інспекція архітектури і містобудування (ДіАМ) навіть заявила, що встановлення фундаментів під вітряки не потребує оцінки впливу на довкілля. Екологи називають це відвертим підіграванням забудовникам.

Замість реальної адаптації до стандартів ЄС, Україна створює лише видимість євроінтеграції, ігноруючи принципи сталого розвитку. У той час як у Європі спрощення дозвільних процедур запроваджували лише після ґрунтовних екологічних оцінок, в Україні ці етапи просто пропускають.

Ситуація в Карпатах демонструє, наскільки хаотично формується державна енергетична політика. У той час як суспільство бореться за збереження природи, окремі групи люблять забудову найцінніших територій під приводом «воєнної необхідності».

Подібна ситуація спостерігається і на Закарпатті, де активно просуваються проєкти

малих гідроелектростанцій на річках. Під «оборонним» прикриттям руйнується природний водний баланс регіону.

Карпати — це не лише природний щит України, а й частина нашої культурної та туристичної ідентичності. Вони підлягають міжнародному захисту згідно з Бернською конвенцією, Карпатською конвенцією, а також Пташиною та Оселищною директивами ЄС.

Будь-яке будівництво тут можливе лише після доведення відсутності альтернатив і гарантії, що воно не завдає шкоди довкіллю. Натомість нині ми бачимо протилежне: відсутність контролю, тиск на громадськість та спроби узаконити порушення заднім числом.

Екологи та журналісти закликають владу дотримуватися європейських принципів, які передбачають:

- розвиток відновлюваної енергетики лише з урахуванням екологічних вимог;
 - прозорість і участь громад у прийнятті рішень;
 - захист Карпат як національного надбання та ресурсу для майбутніх поколінь.
- «Наша перемога — це не лише звільнені території, а й збережена природа. Карпати мають залишитися живими для наступних поколінь», — наголошують активісти.*

У СЕРЦІ КАРПАТ: ПАНОРАМА ШЕСТИ ВЕРШИН ЧОРНОГОРИ

3 вершини Туркула (1933 м) відкривається панорамний вид на весь найвищий масив Українських Карпат, включаючи Говерлу та Піп Іван

Чорногірський хребет — найвищий масив Українських Карпат, де розташовані всі шість українських вершин, що перевищують 2000 метрів (так звані двотисячники).ф

Як повідомляє 24 канал з посиланням на Карпатський національний природний парк, однією з найбільш унікальних оглядових точок, звідки можна побачити їх усіх, є гора Туркул.

Гора Туркул: панорама Чорногори

Гора Туркул має висоту 1933 метри і розташована на межі Івано-Франківської та Закарпатської областей. Саме з її вершини відкривається одна з найкращих панорам на весь Чорногірський хребет.

Звідси можна окинути поглядом практично всі двотисячники України:

– На заході видно Петрос (суворий

двотисячник).

– Ближче розташована найпопулярніша гора — Говерла.

– Трохи південніше знаходиться Піп Іван з обсерваторією “Білий Слон”.

– У панорамі також помітні Ребра та Гутин Томнатик, а також озеро Бребенескул та загадкове озеро Несамовите.

Звісно, видимість усіх вершин залежить від погодних умов і вдачі туриста, але це найкраща локація, щоб спробувати.

Маршрут та особливості

Маршрут на гору Туркул не вважається надто складним, що робить його ідеальним для початківців, фотографів та поціновувачів масштабних гірських панорам.

Дістатися Туркула можна кількома маркованими маршрутами:

– зелений маркований шлях із села Бистрець через гору Шпиці;

– жовтий маркований шлях від бази Заросляк;

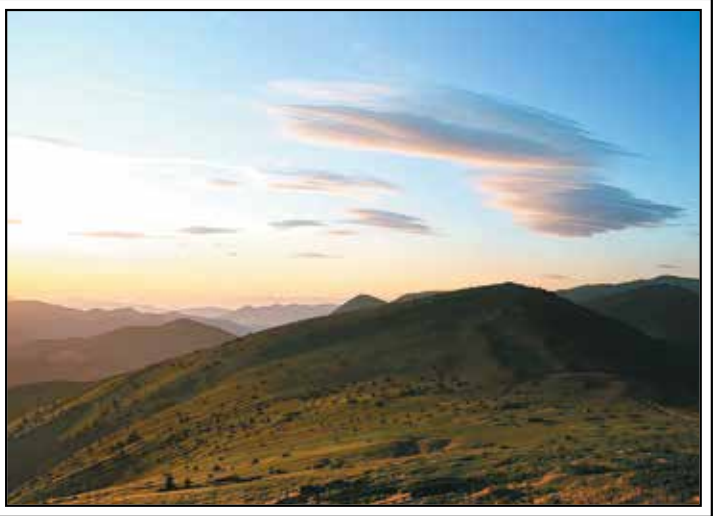
– синій маркований шлях від Говерли.

Окрім неймовірних краєвидів, Туркул є унікальною природною зоною. Тут трапляються рідкісні рослини й птахи, а навколо розташовані льодовикові озера, чисті полонини та кам'яні стовпи.

Куди ще поїхати у Карпатах?

Озеро Синевир. Найбільше і наймістичніше гірське озеро Карпат, відоме як “морське око”. Славиться кришталево чистою водою та легендами.

Гора Шпиці. Одна з найбільш упізнаних скелястих вершин, схожа на готичні вежі. Це унікальний геологічний феномен та ідеальна локація для фото.

Бережіть довкілля!

 GreenPost

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.
Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005